Uchwała Nr XVII/133/2016
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 29 kwietnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w powiecie inowrocławskim.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445, z późn. zm.[1]) oraz art.6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w powiecie inowrocławskim, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Ryszard Jagodziński

[1] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz.1890.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY Nr XVII/133/2016
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 29 kwietnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w powiecie inowrocławskim.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390, z późn. zm.) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), chyba że przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowią inaczej. Do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Przedmiotowy program, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały, obejmuje w szczególności cele i kierunki działań w obszarze przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym należało opracować i przyjąć do realizacji Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w powiecie inowrocławskim.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego
Ryszard Jagodziński

Załącznik do uchwały Nr XVII/133/2016
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 29 kwietnia 2016 r.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w powiecie inowrocławskim

Spis treści

Wstęp 3

1. Wykaz aktów prawnych 4

2. Zjawisko przemocy w rodzinie – podstawy teoretyczne 5

2.1. Definicja przemocy w rodzinie 5

2.2. Rodzaje przemocy 6

2.3. Ofiara przemocy 7

2.4. Sprawca przemocy 7

2.5. Cykle przemocy w rodzinie 8

2.6. Konsekwencje przemocy w rodzinie 10

3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu inowrocławskiego 11

4. Zadania samorządów terytorialnych, służb społecznych oraz organizacji pozarządowych w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 19

5. Cele Programu 31

6. Obszary, kierunki działań oraz wskaźniki realizacji programu 32

7. Przewidywane efekty realizacji programu 39

8. Realizacja programu 40

8.1. Realizatorzy programu 40

8.2. Adresaci programu 40

8.3. Źródła finansowania 41

8.4. Termin realizacji 41

9. Monitoring i ewaluacja 41

WSTĘP

Opracowanie powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest wykonaniem nałożonego na powiat obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie w wielu środowiskach, niestety nadal traktowana jest jako temat wstydliwy, upokarzający, a informacje o tym zjawisku nie opuszczają „czterech ścian mieszkań", w których często dochodzi do dramatów.

Jednak od kilku lat rzeczywistość w tym zakresie zmienia się, wprowadzono nowe narzędzia prawne i procedury zmierzające do skuteczniejszej ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie, dzięki kampaniom społecznym zwiększa się świadomość społeczna, a przeprowadzane szkolenia podnoszą profesjonalizm służb odpowiedzialnych za walkę z tym zjawiskiem.

Większość sytuacji przemocowych zachodzi wewnątrz rodziny, nie wychodzi na światło dzienne i nie jest zgłaszanych. Doświadczają jej nie tylko kobiety, ale także dzieci, osoby starsze, niepełnosprawne, a czasem także mężczyźni. Stosowanie przemocy wobec człowieka odciska piętno na wszystkich jego sferach rozwojowych. Ma negatywne konsekwencje dla zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego, stanu psychicznego oraz umiejętności współżycia z innymi ludźmi. Zjawisko przemocy dotyka wszystkich warstw społecznych, nie jest to problem występujący tylko w tzw. rodzinach patologicznych. Przemoc w rodzinie może mieć miejsce we wszystkich warunkach społecznych. Nie zależy ani od statusu społecznego, ani od poziomu wykształcenia, ani od kondycji materialnej domowników. W sytuacji gdy rodzina stanowi źródło przemocy najwyższy czas, aby przezwyciężyć własne obawy i strach przed zmianami. Wystarczy tylko podjąć kilka pierwszych kroków, a resztą zajmą się odpowiednie służby i organy, które czekają na właściwy sygnał. Specjalnie utworzone zespoły interdyscyplinarne w gminach opracowują indywidualny plan pomocy, a współpracujące ze sobą służby podejmą odpowiednie działania, aby wyeliminować przemoc i przynieść niezbędną pomoc.

Należy pamiętać, że bez powiadomienia służb lub właściwych organów oraz dalszej współpracy z nimi, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest znacznie utrudnione.

Przemocy w rodzinie, niezależnie jaką formę przybiera, nic nie usprawiedliwia!

Trzeba poznać swoje prawa, wyjść z cienia i pozwolić sobie pomóc!

Pomoc udzielana osobom doznającym przemocy oraz świadkom, w szczególności dzieciom, polega w głównej mierze na udzielaniu wsparcia terapeutycznego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego i prawnego oraz na odizolowaniu ich od sprawcy (udzielenie schronienia), a sprawcy przemocy uczestniczą w programie korekcyjno-edukacyjnym. Należy podkreślić, iż działania te, aby były w pełni kompleksowe i profesjonalne, muszą być przedsięwzięciem interdyscyplinarnym.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020 ma służyć wytyczeniu kierunków działań w obszarach profilaktycznych, uprzedzających, interwencyjnych, zabezpieczających, wspierających i korekcyjno-edukacyjnych. Zaplanowane zadania mają na celu poprawę sytuacji rodzin doznających przemocy, a także ochronę osób i rodzin zagrożonych przemocą.

1. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

Program w szczególności realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.);
3) ustawa z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 21015 r., poz. 2082);
4) ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późn.zm.);
5) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r., Nr 89, poz. 555 z późn.zm.);
6) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn.zm.);
7) ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2015 r., poz. 1094);
8) ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r., poz. 355 z późn.zm.);
9) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn.zm.);

10) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259);
11) rozporządzenie rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska karta (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245);
12) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 81, poz. 448);
13) uchwała nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. 2014, poz.445).

2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE

2.1. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie jest to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i szkody moralne u osób dotkniętych przemocą.

Kryteria przemocy w rodzinie:

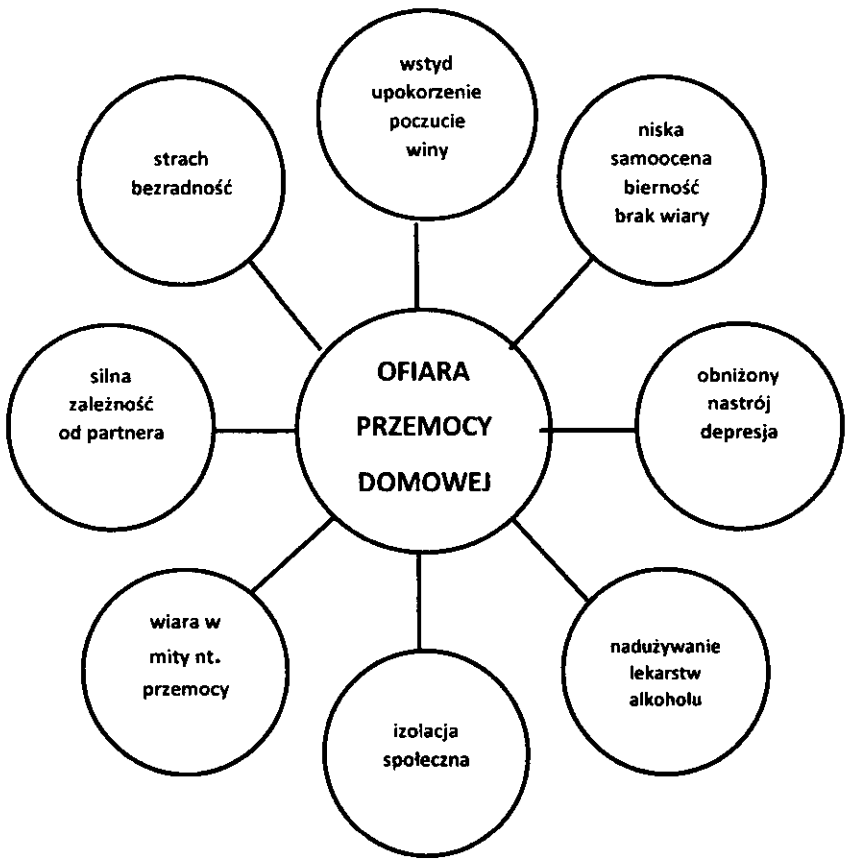
- intencjonalność działania,
- istnieje wyraźna asymetria sił,
- narusza prawa i dobra osobiste ofiary,
- powoduje cierpienie i ból ofiary,

- powoduje osłabienie lub brak zdolności ofiary do samoobrony.

2.2. RODZAJE PRZEMOCY

- **Fizyczna:** naruszanie nietykalności fizycznej jest zachowaniem intencjonalnym powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko np. popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie, policzkowanie, ciągnięcie za włosy, przypalanie papierosem, krępowanie ruchów itp.
- **Psychiczna:** naruszenie godności osobistej ofiary objawiające się poprzez stosowanie przymusu, gróźb, obrażaniu, osądzaniu, krytykowaniu, straszeniu, obwinianiu, wyśmiewaniu, szantażowaniu itp.
- **Seksualna:** naruszenie intymności, o którym mówimy, kiedy dochodzi do zmuszenia osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy nie jest w pełni świadomą bądź gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić np. wymuszanie pożycia, gwałt, obmacywanie, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, ocenianie wyglądu, komentowanie szczegółów anatomicznych, sprawności seksualnej itp.
- **Ekonomiczna:** wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków do życia lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane podstawowe i niezbędne życiowe potrzeby np. odbieranie pieniędzy, używanie rzeczy bez pozwolenia, dysponowanie czyjąś własnością, niszczenie rzeczy, przeglądanie korespondencji, sprzedaż wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zaciąganie kredytów „na wspólne konto" bez zgody partnera, zmuszanie do spłacania długów itp.
- **Zaniedbanie:** naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np. niedawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokajania podstawowych potrzeb itp.

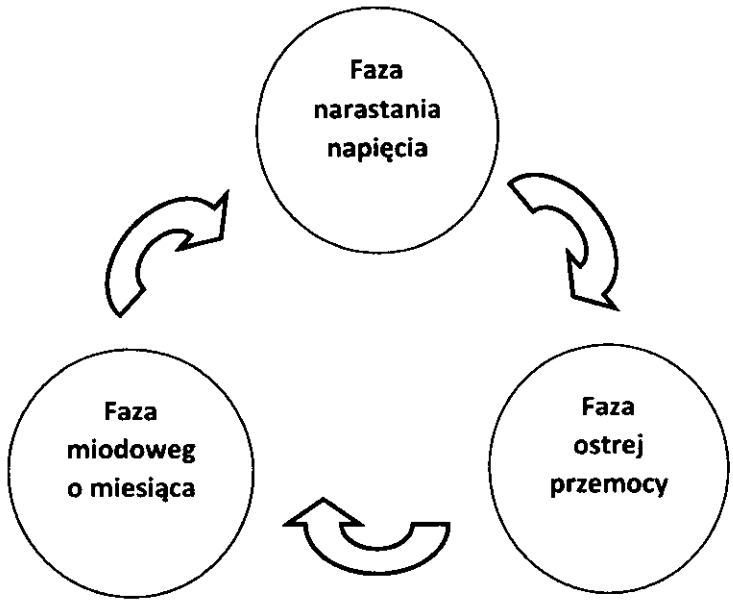
2.3. OFIARA PRZEMOCY

2.4. SPRAWCA PRZEMOCY

Niezwykle trudno skonstruować jednoznaczny profil sprawcy przemocy w rodzinie. Reprezentują oni wszystkie grupy społeczne, rasy, religie, różne poziomy wykształcenia, pochodzenie społeczne i status materialny. Można jedynie wskazać pewne cechy wspólne oraz czynniki, których występowanie zwiększa prawdopodobieństwo użycia przez sprawcę przemocy. Należą do nich niska samoocena, niska odporność na stres, patologiczna zazdrość, obwinianie innych o swoje zachowanie, skłonność do przenoszenia złości spowodowanej niekorzystnymi wydarzeniami życiowymi, nadużywanie bądź uzależnienie od alkoholu i substancji psychoaktywnych, zaburzenia osobowości, doświadczanie przemocy w dzieciństwie, niski poziom empatii oraz kompetencji społecznych, lęk przed porzuceniem, brak poczucia winy. Osoby stosujące przemoc często prezentują poglądy na dom i rodzinę, w których dominują te o przewadze mężczyzny i stereotypowej roli kobiety.

2.5.CYKLE PRZEMOCY W RODZINIE

Częste zdziwienie budzi fakt długotrwałego pozostawania osób doznających przemocy w zależności od sprawcy. Tymczasem ma na to wpływ wiele czynników. Należą do nich sytuacja społeczna, postawy osób trzecich, mity i stereotypy na temat przemocy uwewnętrznione przez same ofiary, wreszcie specyficzne mechanizmy przemocy, które odejmuję wewnętrzną siłę osobom krzywdzonym i utrudniają wyjście z przemocy. Zaobserwowano, że przemoc domowa zwykle powtarza się według zauważalnej prawidłowości zwanej cyklem przemocy. Cykl składa się z trzech następujących po sobie faz: tworzenia i budowania napięcia, gwałtownej przemocy, uspokojenia i miłości odraczających kolejną fazę przemocy.

Faza narastania napięcia

Tę fazę charakteryzuje pojawianie się coraz większej liczby sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w związku. Jeden z partnerów staje się drażliwy i poirytowany. Każdy drobiazg wywołuje u niego złość i wyprowadza z równowagi. Krytykuje oraz poniża partnerkę poprawiając w ten sposób samopoczucie. Prowokuje kłótnie i sprawia wrażenie, że nie panuje nad gniewem. W tej fazie partner może (ale nie musi) pić więcej alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające. Reakcją osoby doznającej przemocy jest najczęściej próba opanowania sytuacji za wszelką cenę. Uspokaja go, spełnia zachcianki, przeprasza za swoje „niewłaściwe" zachowanie, sumiennie wywiązuje się ze wszystkich

obowiązków. Ciągle zastanawia się, co może jeszcze zrobić, aby nie doszło do wybuchu agresji.

Faza gwałtownej przemocy

W tej fazie napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust. Partner staje się gwałtowny, nieprzewidywalny, często wpada w szał. Eksplozję wywołuje najczęściej jakiś drobiazg. Wybuch agresji objawia się najczęściej biciem pięściami lub przy użyciu przedmiotów, kopaniem grożeniem bronią, duszeniem. Można zaobserwować również natężenie agresji słownej. Osoba doznająca przemocy ponownie stara się uspokoić partnera i ochronić siebie i dzieci. Zazwyczaj, niezależnie od tego jak bardzo się stara wściekłość partnera cięgle narasta. Czuje się bezradna. Po zakończeniu wybuchu przemocy, kobieta często jest w stanie szoku, odczuwa złość, wstyd i przerażenie. Skutki mogą być różne np. podbite oko, wybite zęby, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, śmierć. Następstwem psychologicznym może być apatia, depresja, a w konsekwencji nawet samobójstwo.

Faza miodowego miesiąca

Po wyładowaniu swojej złości, bardzo często sprawca wie, że posunął się za daleko i zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przepraszać za to co zrobił, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje, że to się nigdy więcej nie powtórzy, że nie wie zupełnie, co się z nim stało, starając się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenie dla swojego zachowania np. „wiesz jaki mam teraz trudny okres w pracy, to wszystko przez ten alkohol itp." Sprawca okazuje skruchę, ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, upominki, zachowuje się jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Rozmawia z partnerką, spędza z nią czas, dzieli się swoimi przeżyciami. Utrzymuje satysfakcjonujące kontakty seksualne. Patrząc z zewnątrz można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą. W wyniku takiego zachowania kobieta zaczyna wierzyć, że jednak partner się zmienił i ostatni akt przemocy faktycznie był incydentem. Czuje się kochana, odczuwa bliskość i zespolenie się z partnerem. Życie we dwoje wydaje się piękne i pełne nadziei. Prawdziwe zagrożenie jakie niesie ze sobą faza miodowego miesiąca związane jest z tym, że przemoc w kolejnym cyklu jest zazwyczaj gwałtowniejsza. Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czy zwykle z upływem czasu skracają się fazy miodowego miesiąca, a wydłużają i mają bardziej dramatyczny przebieg

pozostałe. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie.

2.6. KONSEKWENCJE PRZEMOCY W RODZINIE

- bezpośrednie uszkodzenia ciała: rany, złamania, stłuczenia, siniaki, poparzenia itp.,
- życie w chronicznym stresie i poczuciu zagrożenia prowadzi do zaburzeń psychosomatycznych tj. migren, bólów brzucha, klatki piersiowej, stawów i kręgosłupa, duszności, bezsenności, utraty apetytu itp.,
- może rozwinąć się zespół stresu pourazowego oraz wyuczona bezradność,
- zniszczone zostaje poczucie mocy sprawczej ofiary, obniżeniu ulega poczucie własnejwartość i godności oraz zdolność do stawiania oporu i skutecznej obrony, na skutekodizolowania od zewnętrznych źródeł wsparcia dochodzi do całkowitego uzależnienia ofiary od sprawcy,
- pojawiają się zaburzenia dotyczące sfery intymnej i seksualności takie jak: utrata poczucia atrakcyjności, oziębłość, unikanie seksu, bolesne stosunki, uogólniona niechęći obawa do przedstawicieli płci przeciwnej,
- u dzieci będących świadkami przemocy domowej występują liczne problemy emocjonalne: osłabienie koncentracji, agresja wobec otoczenia, demoralizacja, nocne moczenia, depresja, myśli samobójcze, akty samookaleczenia oraz zwiększone ryzyko stosowania przemocy wobec partnerów w przyszłości.

3. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO

Powiat Inowrocławski został utworzony w ramach reformy administracyjnej 1 stycznia 1999 roku. Jego siedzibą jest miasto Inowrocław.

W skład powiatu wchodzą:

1) Miasto Inowrocław,
2) Gmina Inowrocław,
3) Gmina Gniewkowo,
4) Gmina Janikowo,
5) Gmina Kruszwica,
6) Gmina Pakość,
7) Gmina Dąbrowa Biskupia,
8) Gmina Rojewo,
9) Gmina Złotniki Kujawskie.

W powiecie inowrocławskim, we wszystkich gminach działają Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dzięki współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu z instytucjami i służbami pracującymi na co dzień z osobami uwikłanymi w przemoc domową zebrano dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie za okres 2012–2015, które posłużyły do zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie w powiecie inowrocławskim. Osoba dotknięta przemocą w rodzinie może korzystać z różnego rodzaju wsparcia, także anonimowo, zatem statystycznie uwzględniana może zostać kilkukrotnie w danych z poszczególnych instytucji.

Tabela nr 1

Stosowanie procedury „Niebieska Karta" z podziałem na instytucje

	2012	2013	2014	2015
liczba prowadzonych „Niebieskich Kart", dalej NK	239	303	394	584
liczba zainicjowanych procedur NK - ogółem	218	228	326	551
- Policja	127	135	241	470

- jednostki pomocy społecznej	81	80	75	72
- gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	6	4	2	1
- ochrona zdrowia	0	3	2	3
- oświata	2	3	5	5
- inne	2	2	1	0
ilość zakończonych NK	95	149	231	306

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu inowrocławskiego

Dane zawarte w powyższej tabeli przekazane przez Zespoły Interdyscyplinarne wskazują na to, iż coraz więcej osób obejmowanych jest procedurą „Niebieskiej Karty". Procedura ta pozwala na skuteczniejszą pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Tabela nr 2 obrazuje liczbę osób, które doznały przemocy w rodzinie. Rosnąca liczba osób – ofiar przemocy w rodzinie może świadczyć o tym, iż zwiększa się świadomość społeczna zarówno osób, które dotknęła przemoc w rodzinie, jak i świadków przemocy. Z zebranych danych wynika również, że w około 60% rodzin występuje problem alkoholowy. Świadczyć może o tym, że prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy w rodzinach alkoholowych jest dużo większe niż w pozostałych.

Tabela nr 2

Liczba osób dotkniętych przemocą – dane przekazane przez Zespoły Interdyscyplinarne

Wskaźniki	2012	2013	2014	2015
liczba rodzin dotkniętych przemocą	211	231	392	628
liczba osób w rodzinie	675	846	971	1421
liczba kobiet	250	276	488	793
liczba mężczyzn	218	279	219	316
liczba dzieci	178	271	264	309

liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy	142	165	194	368
liczba zawiadomień do Policji	53	77	93	111
liczba zawiadomień do Sądu	20	24	19	31

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu inowrocławskiego

Tabela nr 3

Liczba osób dotkniętych przemocą – dane przekazane przez Powiatową Komendę Policji w Inowrocławiu

	2012	**2013**	**2014**	**2015**
liczba przeprowadzonych interwencji domowych (ogółem)	3838	3758	x	x
w tym: dotyczących przemocy w rodzinie (wszczęcie procedury NK)	136	119	231	482
liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie ze względu na miejsce zamieszkania:				
- miasto	94	69	159	340
- wieś	42	50	72	142
liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	170	162	308	512
w tym:				
- kobiet	130	118	237	457
- mężczyzn	23	25	24	37
- małoletnich	17	19	47	18
liczba sprawców przemocy domowej (ogółem)	136	120	232	483
w tym:				
- kobiet	12	8	11	25
- mężczyzn	122	112	219	458
- nieletnich	2	0	2	0
liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu (ogółem)	79	78	151	335

w tym:				
- kobiet	1	2	3	12
- mężczyzn	78	76	148	323
- nieletnich	0	0	0	0

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu

Z danych przedstawionych przez Komendę Powiatową Policji w Inowrocławiu wynika, że na terenie powiatu inowrocławskiego, wśród osób dotkniętych przemocą przeważającą część stanowią kobiety. Wzrosła znacząco liczba wszczętych „Niebieskich Kart" przez Policję i podobnie jak podały Zespoły Interdyscyplinarne w wielu rodzinach występuje problem alkoholowy.

Przemoc w rodzinie najczęściej jest określana jako znęcanie się nad rodziną. Zgodnie z art. 207 § 1 k.k. kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności (...).

Sąd Najwyższy wielokrotnie precyzował w swoich orzeczeniach sposobów rozumienia tego pojęcia „znęcania się". Istota przestępstwa określonego w art. 207 § 1 k.k. polega na jakościowo innym zachowaniu się sprawcy względem pokrzywdzonego, jakże odmiennym od przypadków znieważania, naruszania nietykalności cielesnej, itp.

Liczbę dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207§ 1 k.k. prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Inowrocławiu obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 4

Liczba dochodzeń prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Inowrocławiu z art. 207 Kodeksu Karnego – dane z Prokuratury Rejonowej w Inowrocławiu

Liczba dochodzeń w sprawie przemocy	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
liczba dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207 kk zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia	103	116	82	52
liczba dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207 kk umorzonych	57	83	87	58

Źródło: Dane Prokuratury Rejonowej w Inowrocławiu

Tabela nr 5

Liczba postanowień i postępowań prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu w związku z przemocą w rodzinie – dane z SR w Inowrocławiu

	2012	2013	2014	2015
liczba postępowań z art. 207 kk zakończonych wydaniem wyroku skazującego	117	99	78	58
liczba postępowań zakończonych umorzeniem	3	5	2	4
liczba postępowań zakończonych uniewinnieniem	2	2	5	6
liczba postępowań warunkowo umorzonych	6	4	3	8

Źródło: Dane Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

Przemoc w rodzinie zawsze narusza prawa osoby przeciwko której jest skierowana. Skutkiem tego naruszania jest odpowiedzialność prawna osoby, która stosuje przemoc. Rodzaj odpowiedzialności prawnej zależy od tego jakich zachowań dopuścił się sprawca oraz od jego postawy (dążenia do pozytywnej zmiany swojego zachowania). Ze względu na to, że nie ma przepisu, który wprowadzałby jeden rodzaj kary dla stosujących przemoc wobec najbliższych oznacza to, że każde pojedyncze zachowanie będące przemocą w rodzinie może powodować różne, negatywne dla sprawcy konsekwencje prawne. Rodzaj zastosowanych środków karnych na przestrzeni 4 lat zastosowanych przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6

Środki karne zastosowane wobec sprawców przemocy w rodzinie – dane Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

Środki karne zastosowane wobec sprawców przemocy w rodzinie	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
kara grzywny	0	0	0	0
kara ograniczenia wolności	2	1	3	5

kara pozbawienia wolności	115	98	80	53
kara powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	59	43	56	30
poddanie się leczeniu odwykowemu	8	11	6	7
uczestnictwo w programach korekcyjno-edukacyjnych	2	7	42	13
kara powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach	0	0	0	0
kara powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym	2	3	5	0
kara powstrzymywania się od zbliżania się do pokrzywdzonego	3	4	2	0
kara opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	2	3	4	0

Źródło: Dane Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

Dane zawarte w powyższych tabelach wskazują, iż osoby pokrzywdzone korzystają z pomocy różnych instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, a zatem są coraz bardziej świadomi swoich praw.

Jednakże pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie to nie tylko zeznania w jednostce Policji, założenie „Niebieskiej Karty". Niezbędna jest pomoc psychologiczna, prawna, socjalna, a także nierzadko pomoc w postaci tymczasowego schronienia. Na terenie powiatu inowrocławskiego osoby dotknięte przemocą domową mogą skorzystać ze schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy PCPR w Inowrocławiu, który mieści się w Jaksicach. Ośrodek ten świadczy również pomoc psychologiczną, prawną socjalną i wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Tabela nr 7

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach

		2012	2013	2014	2015	Razem
liczba osób korzystających ze schronienia		44	46	38	44	172
w tym:	kobiety	19	22	16	19	76
	mężczyźni	0	1	1	0	2
	dzieci	25	23	21	25	94
liczba osób korzystających z poradnictwa w tym prawnego, psychologicznego, socjalnego, wsparcia.		453	316	343	349	1461
liczba udzielonych porad, konsultacji, wsparcia- ogółem		446	648	549	883	2526

Źródło: Dane Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy PCPR w Inowrocławiu

Dane wskazane w tabeli nr 7 wskazują na potrzebę funkcjonowania Ośrodka dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. W latach 2012-2015 Ośrodek zapewnił schronienie 172 osobom i kilkaset osób skorzystało ze specjalistycznego poradnictwa.

W powiecie inowrocławskim funkcjonuje również Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Inowrocławiu, który zapewnia między innymi pomoc osobom uwikłanym w przemoc domową, osoby tam zgłaszające się objęte są pomocą ambulatoryjną. Do Ośrodka zgłaszają się najczęściej osoby nie będące klientami ośrodków pomocy społecznej. Liczbaosób korzystających z wsparcia Ośrodka wskazuje tabela nr 8.

Tabela nr 8

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu

	2012	2013	2014	2015	Razem
liczba przeprowadzonych interwencji – ogółem (dotyczy przemocy)	712	633	543	398	2286
liczba osób którym udzielono pomocy	146	142	126	103	517

w tym:	kobiety	124	131	95	72	422
	mężczyźni	3	1	5	1	10
	dzieci	19	10	26	30	85
liczba osób korzystających z poradnictwa w tym: prawnego, psychologicznego, socjalnego oraz korzystających z grupy wsparcia.		403	374	346	265	1388

Źródło: Dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Inowrocławiu

Pomoc rodzinie, w której jest przemoc obliguje również do prowadzenia działań wobec sprawców. Ta część wsparcia dla rodziny przemocowej jest najtrudniejsza do zrealizowania, bowiem przyznanie się do stosowania przemocy wobec najbliższych osób jest bardzo trudne. Powiat inowrocławski oferuje co roku możliwość uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Warunkiem koniecznym jest uznanie faktu stosowania przemocy w rodzinie przez sprawcę i chęć zmiany.

Tabela nr 9

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

	2014	**2015**	**Razem**
liczba edycji programu	1	1	2
liczba uczestników	15	19	34
liczba osób, które ukończyły program	10	11	21

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Z danych zawartych w tabeli nr 9 wynika, iż co roku zgłasza się kilkanaście osób chętnych do zmiany sytuacji.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. To, zdaniem specjalistów, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Dlatego też realizacja programu przeciwdziałania przemocy powinna uwzględniać działania w sferze: prewencji, prawa, zdrowia, edukacji i pracy socjalnej.

Z przeprowadzonej analizy danych wynika, iż na terenie powiatu inowrocławskiego występuje przemoc domowa. Jej ofiarami głównie są kobiety i dzieci. Problem przemocy w rodzinie, w większości gmin, jest problemem który ulega nasileniu. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie rzadko decydują się na podjęcie radykalnych kroków w celu zmiany swojej sytuacji. Przedstawione dane wskazują przede wszystkim na konieczność prowadzenia działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych. Działania te powinny zmierzać do podnoszenia świadomości społecznej, dotyczącej również ewentualnych możliwości wsparcia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu współpracuje z instytucjami i podmiotami realizującymi zadania w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie jak i stosującym przemoc, w szczególności z sądem, ops-ami, kuratorami czy przedstawicielami zespołów interdyscyplinarnych.

4. ZADANIA SAMORZĄDÓW TERYTORIALNYCH, SŁUŻB SPOŁECZNYCH ORAZ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W DZIEDZINIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie szczegółowo określa formy bezpłatnej pomocy osobom dotkniętym przemocą, należą do nich między innymi:

1) poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe i rodzinne;
2) interwencja kryzysowa i wsparcie;
3) ochrona przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
4) zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
5) badania lekarskie w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydanie zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;

6) zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy o pomocy społecznej lub ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób doznających przemocy w rodzinie;
2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do ***zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat*** należy:

1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;

2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu inowrocławskiego realizują następujące podmioty:

1) **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu**
   ul. Mątewska 17, 88-100 Inowrocław, tel/fax: 52 3592255, e-mail: biuro@pcpr-ino.pl, www.pcpr-ino.pl;
2) **Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Inowrocławiu**
   ul. Mątewska 17, 88-100 Inowrocław, telefon 52 3592249, e-mail: oik@pcpr-ino.pl, www.pcpr-ino.pl;
3) **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla OfiarPrzemocy w Rodzinie przy PCPR w Inowrocławiu**
   ul. Sportowa 4, 88-181 Jaksice, tel/fax: 52 3578932, e-mail: sow@pcpr-ino.pl, www.pcpr-ino.pl;
4) **Ośrodki Pomocy Społecznej w powiecie inowrocławskim:**
   a) **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu**
      ul. Św. Ducha 90, 88-100 Inowrocław, tel. 52 35 710 31,
   b) **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu**
      ul. Królowej Jadwigi 43, 88-100 Inowrocław, tel. 52 356 08 01, 52 355 95 94,
   c) **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszwicy**
      ul. Rybacka 20, 88-150 Kruszwica, tel. 52 351 54 19, 52 351 54 89,
   d) **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janikowie**
      ul. Miła 11, 88-160 Janikowo, tel. 52 351 44 34,
   e) **Ośrodek Pomocy Społecznej w Pakości**
      ul. Inowrocławska 14, 88-170 Pakość, tel. 52 351 81 37, 52 359 01 21,
   f) **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie**
      ul. Dworcowa 8c, 88-140 Gniewkowo, tel. 52 358 53 60,
   g) **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotnikach Kujawskich**
      ul. Powstańców Wielkopolskich 6, 88-180 Złotniki Kujawskie, tel. 52 351 71 60,
   h) **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rojewie**
      88-111 Rojewo 8, tel. 52 357 79 20,

i) **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej**
ul. Topolowa 2, 88-133 Dąbrowa Biskupia, tel. 52 351 21 36,

5) **Zespoły interdyscyplinarne w powiecie inowrocławskim;**
j.w

6) **Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w powiecie inowrocławskim:**

a) **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu**
ul. Toruńska 26, 88-100 Inowrocław, tel. 52 35 743 89,

b) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu**
ul. Królowej Jadwigi 43, 88-100 Inowrocław, tel. 52 3560801, 52 3559594,

c) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kruszwicy**
ul. Rybacka 20, 88-150 Kruszwica, tel. 52 35 36 085,

d) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janikowie**
ul. Biskupa Michała Kozala 3, 88-160 Janikowo, tel. kom. 663 202 472,

e) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pakości**
ul. Rynek 4, 88-170 Pakość, tel. 52 566 60 84,

f) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewkowie**
ul. 17 stycznia 11, 88-140 Gniewkowo, tel. 52 354 30 08,

g) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Złotnikach Kujawskich**
ul. Powstańców Wielkopolskich 6, 88-180 Złotniki Kujawskie, tel. 52 351 71 60,

h) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rojewie**
88-111 Rojewo 8, tel. 52 35 47 920,

i) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Biskupiej**
ul. Topolowa 2, 88-133 Dąbrowa Biskupia, tel. 52 351 21 36;

7) **Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu**
ul. Toruńska 13-15, 88-100 Inowrocław, tel. 52 56 652 10;

8) **Prokuratura Rejonowa w Inowrocławiu**
ul. Roosevelta 23, 88-100 Inowrocław, tel. 52 35 325 10, 52 35 325 50;

9) **Sąd Rejonowy w Inowrocławiu**

ul. Narutowicza 42, 88-100 Inowrocław, tel. 52 35 926 00;

10) **Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej**;

I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Inowrocławiu

ul. Świętokrzyska 6 A, 88-100 Inowrocław, tel. 52 35 749 77

II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Inowrocławiu

ul. Narutowicza 42, 88-100 Inowrocław, tel. 52 35 927 04;

11) **szkoły i placówki oświaty i wychowania;**

12) **ochrona zdrowia**;

13) **organizacje pozarządowe**.

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Inowrocławiu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w ramach zadań własnych powiatu prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK). Przedmiotem działalności OIK jest świadczenie pomocy osobom, rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej realizowane są głównie poprzez:

- prowadzenie interwencji kryzysowej w siedzibie ośrodka oraz w miejscu pobytu klienta (w razie potrzeby),
- prowadzenie telefonicznych interwencji kryzysowych,
- prowadzenie indywidualnego i rodzinnego poradnictwa,
- prowadzenie indywidualnej bądź rodzinnej psychoterapii,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa prawnego, pedagogicznego, pracy socjalnej,
- animowanie i prowadzenie grup samopomocowych oraz grup wsparcia,
- udzielanie konsultacji dla pracowników służb pomocowych w powiecie inowrocławskim,
- przeprowadzenie konferencji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- gromadzenie i opracowywanie informacji o zjawiskach psychospołecznych w celu organizowania skutecznej pomocy, stosownie do ujawnionych potrzeb,
- współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi w powiecie inowrocławskim w celu udzielenia pomocy osobie, rodzinie w wyjściu z kryzysu.

W obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie przedstawiciele Ośrodka Interwencji Kryzysowej są członkami zespołów interdyscyplinarnych, prowadzą także szkolenia, spotkania robocze dotyczące przemocy w rodzinie.

Ośrodek oferuje osobom dotkniętym przemocą, poza terapią i wsparciem psychologicznym oraz pomocą prawną, również uczestnictwo w grupach psychoedukacyjnych.

Zadania Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach:

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach prowadzony jest przez Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Inowrocławiu w ramach zadań Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie realizuje następujące zadania:

- zapewnia osobom doznającym przemocy oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, całodobowe schronienie w sytuacjach zagrożenia,
- udziela specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz organizuje dostęp do pomocy medycznej,
- prowadzi działania terapeutyczno-wspomagające,
- prowadzi grupy wsparcia dla osób doznających przemocy,
- chroni osoby doznające przemocy przed osobą stosującą przemoc w rodzinie,
- rozpoznaje sytuację ofiary przemocy i opracowuje plan pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej,
- wspiera w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z występowaniem przemocy w rodzinie,
- prowadzi konsultacje wychowawcze,
- współpracuje z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach funkcjonuje profesjonalny Przyjazny Pokój Przesłuchań. To miejsce, w którym osoba przesłuchiwana czuje się komfortowo dzięki odpowiedniemu wyposażeniu i kolorystyce. Naczelnym przesłaniem takiego miejsca jest zapewnienie ofiarom wykorzystywania

i przemocy przyjaznych warunków przesłuchania, które pozwolą na zminimalizowanie stresu dziecka i osoby dorosłej oraz zgromadzenie wiarygodnego materiału dowodowego. Pomieszczenie przyjazne to wygodny, zapewniający poczucie prywatności, wyposażony zgodnie z potrzebami dziecka lokal, w celu zapewniania osobom fizycznego i psychicznego bezpieczeństwa w czasie przesłuchania.

Pokój może służyć również innym celom np. do przesłuchań młodzieży i dorosłych ofiar przestępstw, nadzorowanych kontaktów rodzic-dziecko, obserwacji różnych sytuacji wychowawczych. W razie potrzeby obsługę techniczną (nagranie, zarejestrowanie przesłuchań) zapewniają wyznaczeni pracownicy ośrodka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu realizuje również swoje zadania poprzez oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Prowadzone są w celu:

- powstrzymania osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy,
- rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez użycia przemocy w rodzinie,
- uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- zdobycia i podniesienia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- uzyskania przez osoby uczestniczące w programie korekcyjno-edukacyjnym informacji o możliwości podejmowania działań terapeutycznych.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie są kierowane w szczególności do:

- osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- osób stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnień od alkoholu lub narkotyków lub innych środków odurzających, substancji

psychotropowych, albo środków zastępczych dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii,

- osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Zadania ośrodków pomocy społecznej w powiecie inowrocławskim

Działania ośrodków pomocy społecznej mają na celu umożliwianie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Przemoc społeczna jest udzielana także w przypadku przemocy w rodzinie w postaci:

- interwencji kryzysowej,
- poradnictwa: socjalnego, prawnego,
- pomocy i wsparcia odpowiednich instytucji i specjalistów,
- udzielenia pomocy w postaci odpowiednich świadczeń,
- udzielanie wsparcia i pomocy w podejmowanych działaniach ukierunkowanych na wyjście z problemu przemocy.

Zadania zespołów interdyscyplinarnych w powiecie inowrocławskim

Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób dotkniętych przemocą. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Zadania gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

W przypadku gdy aktom przemocy towarzyszy picie alkoholu należy powiadomić gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, które zgodnie z prawem powinny:

- przeprowadzić dokładne rozeznanie sytuacji,
- wezwać osobę nadużywającą alkoholu i stosującą przemoc na rozmowę ostrzegawczą,
- udzielić wsparcia socjalnego, psychologicznego, prawnego osobom poszkodowanym,
- poinformować członków rodzin o możliwościach szukania pomocy, a w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia przestępstwa powiadomić organy ścigania.

Zadania Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu

Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu realizuje następujące zadania:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi,
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Działania chroniące osoby dotknięte przemocą w rodzinie podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem to:

- interwencja,
- sporządzanie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa),
- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia,
- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
- podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy,
- udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy.

Osoby wzywające policję mają prawo m.in. do uzyskania od policjantów zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa, wykorzystania dokumentacji interwencji policyjnej jako dowodów w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy, zgłoszenia interweniujących policjantów na świadków w sprawie sądowej.

Zadania Prokuratury Rejonowej w Inowrocławiu

Prokuratura działa w oparciu o ustawę o prokuraturze, kodeks postępowania karnego i inne akty prawne.

W przypadku podejrzenia o popełnieniu przestępstwa prokuratura ma obowiązek: wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy popełniono przestępstwo, zlecić zebranie i zabezpieczenie dowodów, zlecić ujęcie sprawcy. Może też zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci np. dozoru policyjnego lub wystąpić do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania. W zależności od oceny materiału dowodowego postępowanie może zakończyć się skierowaniem do sądu aktu oskarżenia lub umorzeniem postępowania. Świadkowie przemocy lub osoby poszkodowane mogą złożyć w prokuraturze (lub na policji) zawiadomienie o przestępstwie ściganym z urzędu. Przestępstwa ścigane z urzędu, to przestępstwa w których obowiązkiem państwa jest ściganie sprawcy, bez względu na to czy chce tego czy też nie pokrzywdzony.

Dowodami w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie są:

- obdukcja lub zaświadczenie o stanie zdrowia,
- zeznania świadków - bezpośrednich - czyli osób, które widziały bądź słyszały dane zajście lub pośrednich, czyli takich, które bezpośrednio nie uczestniczyły w zajściu ale dowiedziały się o nim np. od osoby pokrzywdzonej,
- „Niebieska Karta",
- interwencje policji,
- pobyty sprawcy w placówkach tj. izba wytrzeźwień,
- jeżeli sprawca jest agresywny i niszczy sprzęt domowy można złożyć wniosek o oględziny mieszkania (na podstawie art.167 k.p.k. mogą zostać przeprowadzone również z urzędu).

Zadania Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu rozpatruje wszystkie sprawy, z wyjątkiem zastrzeżonych dla sądu okręgowego. Do podstawowych zadań Wydziału Rodzinnego i Nieletnich zgodnie z ustawą o ustroju sądów powszechnych sąd rodzinny jest właściwy do rozpoznawania spraw z zakresu:

- prawa rodzinnego i opiekuńczego,
- postępowania w sprawach nieletnich,

- postępowania w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu.

Zadania Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej

Wykonywanie m.in. czynności związanych ze sprawowaniem dozorów nad skazanymi z art. 207 §1 Kodeksu Karnego (Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5). W ramach sprawowanych dozorów kuratorzy zawodowi dla dorosłych wykonywali czynności kontrolne, diagnostyczne i resocjalizacyjne w stosunku do skazanych.

Kuratorzy sądowi wchodzą w skład zespołu interdyscyplinarnego oraz mogą wchodzić w skład grup roboczych. Uwzględniając, że grupy robocze są tworzone w celu rozwiązywania problemów związanych w wystąpieniem przemocy w rodzinie.

Zadania oświaty

Przedstawiciele placówek oświatowych mają kompetencje, aby:

- rozpoznać sygnały świadczące o doznawaniu przez dziecko form krzywdzenia, zaniedbania,
- utrzymywać kontakt z rodziną dziecka,
- wystąpić do sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- powiadomić policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- udzielić wsparcia,
- skierować do specjalistycznej placówki, poradni psychologiczno pedagogicznej,
- monitorować sytuacje dziecka i rodziny, współpracując z innymi służbami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- uruchomić procedurę „Niebieskiej Karty" przewidzianej dla przedstawicieli oświaty w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie (nie wymaga to zgody osoby dotkniętej przemocą),
- wchodzić w skład zespołu interdyscyplinarnego powołanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a także tworzonych przez zespół grup roboczych.

W powiecie inowrocławskim działa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, która jako placówka oświatowa realizuje własne zadania poprzez diagnozę, konsultacje, terapie, psychoedukacje, rehabilitacje, doradztwo, mediacje, interwencje w środowisku ucznia oraz

działalność profilaktyczną i działalność informacyjną. Ponadto Poradnia współdziała ze służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami itp. działającymi na rzecz dzieci i ich rodzin.

Zadania ochrony zdrowia

Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- przeprowadzenie spokojnej rozmowy z ofiarą bądź świadkiem przemocy domowej, umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwość jej występowania,
- poinformowanie ofiar o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy (służb, instytucji, sieć hosteli),
- rozpoznanie podczas rozmowy sygnałów świadczących o występowaniu przemocy,
- wystawienie na potrzebę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach,
- poinformowanie o warunkach wystawienia obdukcji lekarskiej z wyraźnym,zapisem w niej, iż obrażenia ciała powstały wskutek użycia siły fizycznej,
- powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenie wykorzystania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała),
- uruchamianie procedury „Niebieska Karta",
- uczestnictwo w działaniach związanych z wykonywaniem czynności służbowych w ramach art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadania organizacji pozarządowych

Organizacje pozarządowe to są głównie stowarzyszenie, fundacje, kluby. W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej organizują: telefony zaufania, punkty informacyjno-konsultacyjne, ośrodki pomocy, schroniska, hostele, świetlice dla dzieci. W powiecie inowrocławskim jedną z organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka. Jest stowarzyszeniem prowadzącym działalność pożytku publicznego, działającym na podstawie ustawy prawo o stowarzyszeniach oraz innych ustaw i przepisów prawa polskiego, a w szczególności

ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Nadrzędnym celem Komitetu jest ochrona praw i interesów dziecka. W związku z tym od kilkunastu lat prowadzi:

- schronisko dla matek i ich dzieci,
- świetlicę socjoterapeutyczną dla dzieci i młodzieży,
- półkolonie dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich,
- konkurs multimedialny o zasięgu wojewódzkim dla młodzieży gimnazjalnej o prawach dziecka,
- ośrodek mediacyjny,
- grupy wsparcia dla kobiet w różnych sytuacjach kryzysowych,
- grupy terapeutyczne dla kobiet ofiar przemocy w rodzinie,
- warsztaty psychoedukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy,
- spotkania rodzin z dziećmi w sytuacji około rozwodowej.

5. CELE PROGRAMU

Cel główny programu

zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu inowrocławskiego

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Obszary oraz kierunki działań, a także grupy adresatów programu:

1. **Profilaktyka i edukacja społeczna** – obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. **Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie** – obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. **Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie** – obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. **Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie** – obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Założeniem programu jest podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie podejmowane działania w obszarach zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie winny być odpowiednio planowane i realizowane przez różnych specjalistów pracujących w różnych instytucjach. Bardzo istotna jest tutaj praca zespołowa, koordynacja działań, zaufanie oraz wsparcie.

6. OBSZARY, KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

1. Profilaktyka i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy, podmioty zaangażowane	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu.	PCPR	Liczba opracowanych diagnoz.	2016-2020 Corocznie
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy w rodzinie.	1.Tworzenie plakatów, broszur, ulotek i prowadzenie strony internetowej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz miejsc i możliwości uzyskania pomocy w powiecie.	PCPR, SOW, OIK	Liczba opracowanych materiałów dot. zjawiska przemocy w rodzinie.	2016-2020
		2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych: - promujących działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, - promujących metody wychowawcze bez użycia przemocy.	PCPR, ZI, Szkoły	Liczba lokalnych kampanii społecznych.	2016-2020 Corocznie
		3. Organizowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych.	SOW, Szkoły, OIK	Liczba przeprowadzonych zajęć profilaktycznych. Liczba uczestniczących w zajęciach uczniów.	2016-2020 Na bieżąco
		4. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.	PCPR	Liczba opracowanych programów. Liczba zrealizowanych programów. Liczba uczestników programów.	2016-2020

		5.Organizowanie spotkań – pogadanek dla rodziców uczniów dot. przemocy i profilaktyki.	SOW, OIK, Szkoły	Liczba przeprowadzonych spotkań. Liczba uczestniczących w nich rodziców. Liczba realizowanych przez szkoły programów profilaktycznych.	2016-2020 Na bieżąco
		6.Organizowanie zajęć psychoedukacyjnych dla rodzin zastępczych.	PCPR, OIK	Liczba przeprowadzonych zajęć. Liczba uczestników w zajęciach.	2016-2020 Na bieżąco

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy, podmioty zaangażowane	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom (świadkom) dotkniętym przemocą w rodzinie.	1.Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego, zawodowego, medycznego.	SOW, OIK, OPS, ZOZ	Liczba udzielonych porad. Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa.	2016-2020 Na bieżąco

		2.Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach.	SOW	Liczba osób, którym udzielono schronienia.	2016-2020
		3. Udzielanie telefonicznego wsparcia oraz informacji o dostępnych formach pomocy (głównie dla osób chcących pozostać anonimowymi).	SOW, OIK, OPS	Liczba udzielonych porad (informacja, wsparcie) telefonicznych .	2016-2020 Na bieżąco
		4.Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	PCPR, Rodziny zastępcze, Placówki opiekuńcz o-wychowa wcze	Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośrednieg o zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie. Liczba dzieci umieszczonyc h odpowiednio: u innej, niezamieszkuj ącej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawcze j.	2016-2020
2.	Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	1.Upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, prawnej, psychologicznej, socjalnej, zawodowej i rodzinne.	PCPR, SOW, OIK	Liczba opracowanych i upowszechnia nych materiałów informacyjnyc h. Liczba	2016-2020 Na bieżąco

				lokalnych kampanii społecznych.	
		2. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	PCPR, OIK, SOW	Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Liczba osób uczestniczących w zajęciach.	2016-2020 Na bieżąco
3.	Monitoring skuteczności działań pomocowych.	Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.	SOW	Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, u których przemoc ustała.	2016-2020 Na bieżąco

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy, podmioty zaangażowane	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie.	1.Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego w formie indywidualnej.	PCPR, SR, ZKSS, ZI	Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym. Liczba osób skierowanych do udziału w programie przez Sąd (orzeczony	2016-2020 Na bieżąco
		2.Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego w formie grupowej.			2016-2020 Corocznie

				środek karny). Liczba osób skierowanych do udziału w programie przez Kuratorów Sądowych, Zespoły Interdyscyplinarne. Liczba osób, które zgłosiły się dobrowolnie do udziału w programie. Liczba osób, wykluczonych z realizacji programu (w tym umieszczonych w zakładzie karnym). Liczba osób, które zakończyły udział w programie.	
2.	Monitorowanie skuteczności oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie, którzy ukończyli program (do 3 lat po zakończonym programie).	Monitoring poprzez pozyskanie informacji od rodziny, ZKSS, ZI.	PCPR, SR, ZKSS, ZI	Liczba osób, które zaprzestały stosowania przemocy (np.: brak interwencji za strony służb).	2016-2020 Na bieżąco
3.	Realizowanie zajęć, spotkań dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań.	Realizacja prowadzenia grupy wsparcia z elementami psychoedukacji dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	PCPR, OIK	Liczba uczestników. Liczba osób, które ukończyły zajęcia.	2016-2020 Na bieżąco
4.	Interweniowanie oraz reagowanie odpowiednich	1.Podejmowanie interwencji.	KPP, OPS, OIK	Liczba interwencji.	2016-2020 Na bieżąco

	służb na przemoc w rodzinie.				
		2.Stosowanie procedury Niebieska Karta.	ZI, KPP, ZOZ, OPS, Szkoły, OIK	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieska Karta.	2016-2020 Na bieżąco
		3.Prowadzenie postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie.	Prokuratura, KPP, SR, ZKSS	Liczba wszczętych postępowańz art. 207 kk. Liczba zakończonych postępowań poprzez akt oskarżenia/ poprzez umorzenie postępowania. Liczba środków zapobiegawczych.	2016-2020 Na bieżąco
5.	Udostępnienie informacji dotyczących ofert dla osób stosujących przemoc w rodzinie, w szczególności, instytucji realizujących program korekcyjno-edukacyjny.	Udostępnienie informacji dot. pomocy osobom stosującym przemoc w rodzinie, w tym realizujących program korekcyjno-edukacyjny (strony internetowe instytucji, wymiana informacji między instytucjami).	PCPR, OIK, KPP, SR, ZKSS	Liczba opracowanych i rozpowszechnionych informatorów.	2016-2020 Na bieżąco

4.Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cel. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy, podmioty zaangażowane	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Wymiana informacji między podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Spotkania osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	PCPR, OIK, SOW, ZI, KPP, ZKSS, Szkoły	Liczba spotkań. Liczba uczestników.	2016-2020
2.	Superwizje wewnętrzne.	Omówienie kierunków działań pomocowych dla klientów.	PCPR, SOW, OIK, ZI, KPP, ZKSS, Szkoły	Liczba omówionych spraw. Liczba osób uczestniczących.	2016-2020
3.	Umożliwienie osobom zajmującym się przemocą w rodzinie podnoszenie kwalifikacji.	Udział pracowników w szkoleniach, kursach, itp.	PCPR, SOW, OIK, OPS, KPP, Prokuratura, SR, ZKSS, Szkoły	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach i kursach, itp. Liczba szkoleń.	2016-2020
4.	Poszerzenie bazy danych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.	1.Prowadzenie analiz, statystyk dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.	PCPR, SOW, OIK, OPS, KPP, SR, ZKSS, Prokuratura, Szkoły	Kwartalne, półroczne i roczne sprawozdanie.	2016-2020 Kwartalnie, półrocznie, rocznie
		2. Podsumowanie danych statystycznych i działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	PCPR	Roczne sprawozdanie.	2016-2020 Corocznie

7. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawisk związanych z przemocą w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
3. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie oraz instytucji pomocowych.

4. Usprawnienie przepływu informacji i diagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb.
5. Zmiana zachowań przemocowych sprawców na rzecz postawy partnerstwa i poszanowania wobec domowników.
6. Wzrost kompetencji oraz liczby osób przygotowanych do udzielania profesjonalnej pomocy w obszarze przeciwdziałania pomocy.
7. Usprawnienie systemu współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się udzielaniem pomocy osobom dotkniętym przemocą.
8. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu inowrocławskiego.

8. REALIZACJA PROGRAMU

8.1. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami działań zdefiniowanych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 są samorząd powiatu, samorządy gmin, a w szczególności:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu,
- ośrodki pomocy społecznej, w tym zespoły interdyscyplinarne,
- Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu,
- Prokuratura Rejonowa w Inowrocławiu,
- Sąd Rejonowy w Inowrocławiu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- placówki ochrony zdrowia,
- instytucje oświatowe.

8.2. ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy program skierowany jest przede wszystkim do:

- rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,

- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- pracowników instytucji i służb zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- społeczności lokalnej.

8.3. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Inowrocławskim finansowany jest ze:

- środków własnych budżetów samorządów gminnych z terenu powiatu inowrocławskiego,
- środków własnych budżetu Powiatu Inowrocławskiego,
- środków z budżetu państwa,
- środków pochodzących z dotacji celowych,
- środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

8.4. TERMIN REALIZACJI

Działaniami opisanymi w niniejszym programie zostanie objęty teren powiatu inowrocławskiego. Działania te będą miały charakter ciągły, długofalowy i będą realizowane w latach 2016-2020.

9. MONITORING I EWALUACJA

Wskazane podmioty w zakresie swoich kompetencji zbierają dane statystyczne oraz sporządzają sprawozdania. Dane te zostaną ujęte w zestawieniu zbiorczym przez pracownika PCPR-u w Inowrocławiu. Monitorowanie i ocena realizacji programu dokonywana jest co najmniej raz w roku przez PCPR w Inowrocławiu. W oparciu o dane dokonywana będzie także ewaluacja programu, co dostarczy informacji czy cele są właściwie realizowane i jaka jest trafność przyjętych sposobów realizacji.

Program jest dokumentem otwartym, którego uzupełnienie i poszerzenie o nowe cele i zadania jest możliwe w każdym czasie i miejscu o ile okaże się to konieczne i celowe. Jego opracowanie posłużyć ma lepszej – bardziej skutecznej, efektywniejszej i pełniejszej realizacji działań na rzecz osób uwikłanych w przemoc w powiecie inowrocławskim.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego
Ryszard Jagodziński